

S-ové vymazán usnesením, jemuž stěžovatelé odporovali. Podle obsahu poznámky nebyla vyloučena možnost, že ostatní spoluvlastníci počítali s tím, že Karolina P-ová, jsouc vázána zůstavitelovým zákazem zcizení svého podílu, nebude se moci za svého života nebo bez svolení ostatních podílníků domáhati zrušení společenství (§ 830 obč. zák.), ani že nebude moci svůj podíl zciziti (§ 829 obč. zák.), že tedy nebudou nuceni buď společenství s ní zrušiti nebo s jinou osobou ve společenství vejíti. Že zákon uznává právní povinnost ke společenství a tím také této povinnosti odpovídající právo na společenství, jde najevo z předpisů §§ 831, 832 a 834 obč. zák. Výmazem poznámky mohlo se tedy býti dotknuto — ať již přímo, ať nepřímo — práv, která jsou jen rubem závazků Karoliny P-ové, a mohou se tudíž stěžovatelé pokládati za stíženy opatřením knihovního soudu. Zda se skutečně bylo jejich práv dotknuto a zda skutečně byli stíženi, není předmětem nynějšího rozhodnutí. Zejména není zkoumati v tomto období řízení, zda stěžovatelé poznámkou nějakých práv nabyli, zda by výmazem poznámky takových nabytých práv pozbyli, či zda by jim tato i pak zůstala vyhrazena a zda by se výmazem poznámky snad změnila aspoň procesní role, kdyby mělo dojít ke sporu o dosahu a účincích zákazu zcizení a zadlužení. Pro ten čas stačí úplně, že by se výmazem poznámky mohlo býti dotknuto práv stěžovatelů.

Čís. 8668.

Vrácení přeplatku na pojistném nelze se proti okresní nemocenské pojišťovně domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1929, R I 1070/28.)

Proti žalobě zaměstnavatele na okresní nemocenskou pojišťovnu o vrácení přeplatku pojistného namítla žalovaná nepřípustnost pořadu práva. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Správný jest názor prvního soudu, že pořad práva jest vyloučen. Podle § 1 j. n. náleží řádným soudům rozhodovati jen o poměrech, jež jest posuzovati podle zásad soukromého práva. O takový poměr tu nejde. Žalobce domáhá se na žalované okresní nemocenské pojišťovně vrácení 1.367 Kč s přísl., protože mu pojistné v této výši bylo předepsáno neprávem, tedy vrácení přeplatku na pojistném. Pojistné jest dávkou, předepsanou z důvodů veřejnoprávních, kotvíci v zákoně ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., která jest na roveň postavena daním a dávkám veřejným (§ 173 tohoto zákona). Domáhá se tudíž žalobce v podstatě toho, by soud přezkoumal pořadem práva platební

rozkaz žalované pojišťovny, jenž se žalobci nezdá býti správným. K tomu nejsou řádné soudy povolány, jakž patrně z předpisu § 192 uvedeného zákona, při čemž se podotýká, že se »soudy« v § 239 tohoto zákona rozumí soudy rozhodčí podle § 196 a násl. zmíněného zákona a soudy pojišťovací podle § 220 a násl. tohoto zákona, nikoliv soudy řádné (sb. n. s. čís. 8270). Nelze proto souhlasiti s rekursním soudem, že jde o žalobu z obohacení podle § 1431 obč. zák., kteréhožto ustanovení se žalobce ostatně ani nedovolává, a nepřichází v úvahu ani předpis § 190 c. ř. s., podle něhož mohou soudy k vůli rozhodnutí soukromoprávního sporu rozřešiti také předurčující otázky veřejnoprávní, ano, jakž doličeno, v souzeném případě nejde o nárok soukromoprávní. Vracení přeplatku, t. j. peněžní sumy, vybrané bez zákonného nároku, jest jen rubem základní otázky, zda tu přeplatek jest, a tato otázka nepřeměňuje se v otázku soukromoprávní tím, že se žádá jeho vrácení (srov. rozhodnutí uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 6534, pokud se týče pod čís. 3215 a 5930).

Čís. 8669.

Výhrada vlastnictví znamená, že odevzdání věci nemá v zápětí převod vlastnictví, jenž jest podle vůle stran podmíněn a závislý na zaplacení kupní ceny a je proto odložen podmínkou zaplacení kupní ceny, podle smyslu pravidelně odkládací, až do zaplacení kupní ceny. Prodávatel nemůže uplatniti zároveň obojí právo: na zaplacení kupní ceny a na vrácení věci, ať již žalobou vlastnickou neb obligační žalobou z důvodu odstupu, leda že by si byl podle okolností případu zvláště vymínil takové právo. Není-li tomu tak, nelze kupitele ani alternativně odsouditi i k zaplacení i k vrácení věci.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1929, Rv I 317/28.)

Žalobce prodal žalované nábytek za 18.954 Kč. Část kupní ceny 10.700 Kč zaplatila žalovaná hotově, zbytek povolil jí žalobce spláceti v měsíčních lhůtách po 400 Kč, vyhradiv si k nábytku vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny. Ježto žalovaná řádně splátky neplatila, domáhal se žalobce žalobou, o niž tu jde, by zaplatila zbytek kupní ceny, aneb vydala žalobci nábytek proti vrácení zaplacených 10.700 Kč po srážce 180 Kč měsíčně za užívání nábytku. Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby, odvolací soud vyhověl dovolání žalované potud, že uznal žalovanou povinnou vrátiti žalobci nábytek proti zaplacení 10.700 Kč po srážce měsíčních 120 Kč za používání nábytku. Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání, k dovolání žalované zamítl žalobu, pokud se jí bylo domáháno vrácení nábytku.

Důvody:

Po právní stránce pokládá žalovaná za nesprávné, že ji odvolací soud odsoudil na základě výhrady vlastnictví k vydání nábytku vedle zaplacení kupní ceny. Lze jí přisvědčiti, že z důvodu smlouvy (o koupi a